

Notat

Saksbehandler

Sissel W. Strandås, tlf.

Dato
08.04.2022Referanse
22/06515-5Til
Alminnelig høringsliste

Kopi til

Endring i felleseuropeisk securityregelverk – høring og informasjon om nye krav

1. Informasjon og høring

Luftfartstilsynet foreslår på vegne av Samferdselsdepartementet å gjøre endring i forskrift 1. mars 2011 nr. 214 om forebyggelse av anslag mot sikkerheten i luftfarten mv. (securityforskriften). Forskriften gjennomfører kommisjonsforordning (EU) 2015/1998 som fastsetter de detaljerte tiltakene for gjennomføring av felles grunnleggende standarder for luftfartssikkerhet. Med jevne mellomrom er det behov for endringer og klargjøring av securityregelverket.

EU-kommisjonen har besluttet å gjøre korrigerende i listen over tredjeland som oppfyller kravene til securitystandarder og kan innlemmes i ordningen med One Stop Security (OSS). Det gjøres også endringer i enkelte bestemmelser om godkjenning og bruk av teknisk utstyr og mulighet for forlenget bruk av EDS standard 2. Forslaget til nytt regelverk ble diskutert på AVSEC-møtet i november 2021. Forslaget var gjenstand for skriftlig votering ved årsskiftet 2021/2022. Endringsforordningen ble publisert i Official Journal 15. mars 2022 og tildelt rettsaktnummer 2022/421.

Regelverket vil bli EØS-gjennomført. Dersom prosessen med EØS-gjennomføring tar tid, vil Luftfartstilsynet vurdere nasjonal gjennomføring av rettsaktene gjennom oppdatering av securityforskriften § 3 andre ledd. Utkast til forskriftstekst ligger vedlagt.

Kommentarer til regelverket må være Luftfartstilsynet i hende innen 2. mai 2022. Kommentarer bes sendt på epost til postmottak@caa.no. Alternativt kan kommentarer sendes per post til Luftfartstilsynet, Postboks 243, 8001 Bodø. Ber om at hørings svar merkes med saksnummer 22/06515.

2. Nærmere om innholdet i regelverket

Forordning (EU) 2015/1998 kapittel 3, 4, 5 og 6 ble endret gjennom forordning (EU) 2020/111 ettersom kommisjonen anerkjente Nikola Tesla Airport Beograd i Serbia og Ben Gurion International Airport i Israel for å anvende sikkerhetsstandarder som er tilsvarende de felles grunnleggende standardene som forordning (EF) nr. 272/2009 etablerer. Tillegg 3-B, 4-B, 5-A og 6-F i 2020/111 omhandler henholdsvis anerkjennelse av sikkerhetsstandarder for sikkerhet knyttet til luftfartøy, passasjerer og håndbagasje, innsjekket bagasje og frakt og post.

Forordning (EU) 2019/413 endret forordning (EU) 2015/1998 ettersom kommisjonen anerkjente at Storbritannia og Nord-Irland anvender sikkerhetsstandarder som er tilsvarende de felles grunnleggende standardene som forordning (EF) nr. 272/2009 etablerer. Vedlegget til forordning (EU) 2019/413 besto blant annet i å erstatte hele innholdet i vedlegg 3-B, 4-B, 5-A og 6-F med nye vedlegg som inneholdt Storbritannia og Nord-Irland. Ikrafttredelsesdatoen for forordning (EU) 2019/413 ble fastsatt i artikkel 3, nemlig datoen etter traktaten ikke lenger ville gjelde i Storbritannia og Nord-Irland i henhold til artikkel 50 i EU-traktaten. Forsinket ikrafttredelse for forordning (EU) 2019/413, har ført til at vedlegg 3-B, 4-B, 5-A og 6-F inneholdt lister som ikke reflekterer endringer som skjedde etter vedtakelsen av forordning (EU) 2019/413, nemlig de som ble innført gjennom forordning (EU) 2020/111. Gjennom denne forordningen vil kommisjonen gjenopprette de korrekte listene over tredjeland som anerkjennes for å anvende sikkerhetsstandarder som tilsvarer de felles grunnleggende sikkerhetsstandarder ved å legge til de tredjeland som ble lagt til i forordning (EU) 2020/111.

Endringsforordningen her inneholder også enkelte endringer som berører krav til teknisk utstyr i kap. 12 i forordning (EU) 2015/1998. I pkt. 12.3.1 heter det at alle som driver med sikkerhetskontroll av frakt og post må installere røntgenmaskiner med multi view på de maskiner som kjøpes etter 1. januar 2023. Multi view er lysning av gjenstand fra alle vinkler og ikke kun tosidig. Aktører som i dag ikke har røntgenmaskiner med multi view kan søke myndigheten om å få benytte eksisterende utstyr med single view til 31. desember 2025, eller 10 år etter installasjon, men ikke senere enn 31. desember 2027 avhengig av alder på røntgenmaskinene.

I tillegg omhandler endringsforordningen åpning for gradvis installering av EDS-utstyr standard 3. Erfaring har vist behov for noen endringer i gjennomføringsmetodene for felles grunnleggende standarder på områdene for EUs validatører og gradvis utfasing av røntgenutstyr. Som en del av innfasing av nytt utstyr standard 3, vil myndigheten ha mulighet til å være fleksible og akseptere bruken av EDS utstyr standard 2 frem til 1. september 2022 for operatører som screener frakt og post.

Endringsforordningen endrer også pkt. 11.6.4.1 i forordning (EU) 2015/1998. Denne endringen vil ikke ha betydning i Norge ettersom Norge ikke benytter seg av «Independent Validators».

3. Luftfartstilsynets vurdering

- Hva er problemet, og hva vil vi oppnå?
- Hvilke tiltak er relevante?
- Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?
- Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de, og hvem blir berørt?
- Hvilket tiltak anbefales, og hvorfor?
- Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

a) Hva er problemet, og hva vil vi oppnå?

EU-kommisjonen må korrigere listene over tredjeland som anerkjennes for å anvende sikkerhetsstandarder som tilsvarer de felles grunnleggende sikkerhetsstandarder. Listen i forordning (EU) 2015/1998 endte opp som ufullstendig på grunn av inkurier som følge av forsinket ikrafttredelse for forordning (EU) 2019/413 (Brexit). Det som fremstår som endringer i listene er bare gjenoppretting av en rettstilstand for de tredjeland som er nevnt innledningsvis, og som ble etablert gjennom endringsforordning (EU) 2020/111. Korrigeringen er en formalitet og innebærer ingen materielle endringer for aktører eller myndigheter.

Endringsforordningen inneholder også enkelte endringer som berører krav til teknisk utstyr. Erfaring har vist behov for noen endringer i gjennomføringsmetodene for felles grunnleggende standarder på områdene for EUs validatører og gradvis utfasing av eksisterende røntgenutstyr. Hva gjelder endringene i teknisk utstyr og bruk av multi view skyldes dette i all enkelthet behovet for bedre gjennomlysning av gjenstander.

b) Hvilke tiltak er relevante?

Endringsforordning (EU) 2022/421 endrer en forordning og beslutning som allerede er tatt inn i EØS-avtalen og gjennomført i norsk rett gjennom forskrift 1. mars 2011 nr. 214 om forebyggelse av anslag mot sikkerheten i luftfarten mv. (securityforskriften) § 3.

Endringsforordningen vil bli gjennomført nasjonalt gjennom endring av forskriften i påvente av EØS-gjennomføring.

Ingen andre tiltak er relevante.

c) Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?

Saken reiser ingen prinsipielle spørsmål slik dette er omtalt i utredningsinstruksen.

d) Hva er de positive og negative virkningene av tiltaket, hvor varige er de, og hvem blir berørt?

Det er positivt at det tas i bruk multi view i teknisk utstyr som sikrer bedre gjennomlysning og identifikasjon av ulovlige gjenstander. Videre er det positivt at aktørene kan oppleve en fleksibilitet i forbindelse med gradvis installering av EDS-utstyr standard 3 som nevnt i punkt 2 i notatet her.

Endringene er varige, og vil berøre aktører som bruker teknisk utstyr for screening av bagasje, frakt, forsyninger og gods i sivil luftfart. Luftfartstilsynet blir berørt ettersom vi er relevant myndighet til å godkjenne bruk av teknisk utstyr uten multi view inntil en bestemt dato, samt akseptere gradvis installering av EDS-utstyr standard 3.

Luftfartstilsynet har identifisert at nye krav til bruk av multi view i teknisk utstyr som benyttes til screening av bagasje, frakt, forsyninger og gods i sivil luftfart vil kunne få økonomiske konsekvenser aktørene ettersom det medfører behov for oppdatering eller endring av utstyrsparken. Det er ventet

at krav til EDS standard 3 også vil medføre økonomiske konsekvenser for lufthavnoperatører. Dette kravet har vært kjent fra tidligere,

Luftfartstilsynet har identifisert at endringene knyttet til godkjenning av bruk av teknisk utstyr med single view inntil en viss dato vil medføre administrative konsekvenser hos norske luftfartsmyndigheter. Administrative konsekvenser ventes å være av mindre omfang slik at de er håndterbare innenfor normal drift hos luftfartsmyndigheten.

For Luftfartstilsynet medfører endringsforordningen også at interne prosedyrer både må etableres og oppdateres.

e) Hvilke tiltak anbefales, og hvorfor?

Rettsaktene endrer forordning (EU) 2015/1998 som allerede er tatt inn i EØS-avtalen og gjennomført i norsk rett gjennom forskrift 1. mars 2011 nr. 214 om forebygging av anslag mot sikkerheten i luftfarten mv. (securityforskriften).

Nye rettsakter må besluttes innlemmet i EØS-avtalen før de kan tas inn i norsk rett. Rettsaktene vil være gjeldende i EU fra tjuende dag etter publisering i Official Journal.

Luftfartstilsynet kan gjennomføre regelverket nasjonalt i påvente av EØS-gjennomføring ved oppdatering av forskrift av 1. mars 2011 nr. 214 om forebygging av anslag mot sikkerheten i luftfarten mv. § 3.

Rettsakten medfører ingen ytterligere endringer i securityforskriften.

f) Hva er forutsetningen for en vellykket gjennomføring?

En vellykket gjennomføring forutsetter EØS-gjennomføring av regelverket. Videre må norske aktørene tilpasse sitt tekniske utstyr de endringene som gjøres gjeldende gjennom denne endringsforordning. Norske aktører og norske myndigheter må tilpasse sine prosedyrer og sjekklister til de nye reglene.